

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KONYA SELÇUKLU BELEDİYESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7. DENETİM BULGULARI	11
8. EKLER	45

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	6
Tablo 8: Bazı Gelirlere İlişkin Tahakkuk ve Tahsilat Durumu	31

KISALTMALAR

KHK

Kanun Hükmünde Kararname

TL

Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Enflasyon Düzeltmesi İşlemlerinin Doğru Yapılmaması
2. Taşınmaz Değer Tespitinin Doğru Şekilde Yapılmaması
3. Taşınmaz İcmal Cetveli ile Muhasebe Kayıtlarının Uyumlu Olmaması
4. Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Tahsis Edilen Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması
5. İlk Madde ve Malzemeler Hesabında Bulunan Tüketim Malzemelerinin Doğrudan Giderleştirilmesi
6. Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi
7. Tesis Niteliğindeki Dayanıklı Taşınırın Tesis Makine ve Cihazlar Hesabına Kaydedilmemesi
8. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Muhasebe Hesaplarında Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmaz Kira Sürelerinin İhaleye Çıkılmaksızın Encümen Kararıyla Uzatılması
2. Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması
3. Taşınmazların Devlet İhale Kanunu Hükümlerine Göre İhale Yapılarak Kiraya Verilmemesi
4. Belediyeye Ait Bazı Taşınmazların Meslek Odasına Tahsis Edilmesi
5. Taşınırın Kaydi Durumu ile Fiili Durumu Arasında Farklılıkların Bulunması
6. Belediye Sınırları İçerisinde Faaliyet Gösteren Bazı İşyerlerine Ait Vergi Mükellefiyetlerinin Tesis Edilmemesi
7. İndirimli Bina Vergisi Uygulamasından Şartları Taşımayan Kişilerin Yararlandırılması
8. İşyeri Ruhsat Kayıt, Sorgulama ve Takip Süreçlerinin Tamamlanmaması

9. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Harcından Muaf Olan İşyerlerinin Belediyece Tahsil Edilen Vergilere İlişkin Yükümlülüklerinin Takibinin Yapılmaması
10. Tahakkuk Eden Bazı Gelir Kalemlerinin Tahsilatlarının Tamamlanmaması
11. Büyükşehir Belediyesi Tarafından İdareye Aktarılması Gereken Araç Park Yerlerinin İşletilmesinden Elde Edilen Gelirlerin Takibinin Yapılmaması
12. Bazı Yapım İşlerine İlişkin Yeni Birim Fiyat Tespitlerinde Mevzuatta Belirlenen Üst Sınıra Uyulmaması
13. İhale Dokümanlarında Fiyat Farkı Endekslerinin Net Olarak Belirlenmemesi
14. Yeni Birim Fiyatların Tespitinde Ticaret Odasınca Onaylanmış Yerel Rayiçlerin Kullanılmaması
15. Belediye Şirketinden Yapılan Hizmet Alımlarında Sözleşme Bedelinin Belirlenmemesi
16. Doğrudan Temin Usulüyle Yaptırılan Yapım İşleri ve Hizmet Alımlarında Hakediş Raporu Düzenlenmeden Ödeme Yapılması
17. Belirli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımlarında Sözleşme Düzenlenmemesi
18. Bütçe Emanetlerinin Ödenmesinde Mevzuatta Belirtilen Sıraya Uyulmaması
19. Mevduat Faiz Gelirlerinden Kesilen Gelir Vergisi Stopajının Giderler Hesabına Kaydedilmemesi
20. Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Yevmiye Kaydı Yapılması
21. Belediye Şirketi Personeline Zabıta Memurluğu Yaptırılması
22. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli İdareler" başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Selçuklu Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir. 5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet

okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde, belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Belediyenin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 46 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilatı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimleri ile diğer birimlerden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'na istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Belediyenin teşkilat yapısında, Başkana bağlı memurlar arasından atanan 5, belediye meclis üyeleri arasından görevlendirilen 1 olmak üzere toplam 6 başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 2 adet birim belirlenmiştir. Bunlar özel kalem müdürlüğü ve teftiş kuruludur. Belediyenin 36 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	581	387
Sözleşmeli Memur	-	2
Kadrolu İşçi	212	4
Toplam	793	393
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	1882

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe Türleri ve Kapsamı" başlıklı 12'nci maddesine göre genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri 27.05.2016 tarihli ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Selçuklu Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod 1	Giderin Türü	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Eklenen/Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	293.889.251,31	33.824.867,00	327.714.118,31	279.357.018,00	48.357.100,31	0
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	41.466.532,00	790.538,00	42.257.070,00	26.578.838,01	15.678.231,99	0
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.353.948.317,00	450.757.200,00	2.804.705.517,00	2.365.529.539,64	439.175.977,36	0
04	Faiz Giderleri	5.000.000,00	3.500.000,00	8.500.000,00	7.997.496,79	502.503,21	0
05	Cari Transferler	247.506.122,60	32.150.000,00	279.656.122,60	248.054.517,92	31.601.604,68	0
06	Sermaye Giderleri	2.756.766.615,00	-330.452.200,00	2.426.314.415,00	1.607.089.655,14	819.224.759,86	0
07	Sermaye Transferleri	16.423.162,09	212.100.000,00	228.523.162,09	227.280.419,06	1.242.743,03	0
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
09	Yedek Ödenek	635.000.000,00	-402.670.405,00	232.329.595,00	0,00	232.329.595,00	0
Toplam		6.350.000.000,00	0,00	6.350.000.000,00	4.761.887.484,56	1.588.112.515,44	0

Belediyenin 2024 mali yılı bütçesi ile 6.350.000.000,00 Türk Lirası (TL) ödenek öngörülmüştür. Belediyede 2023 yılından devreden ödenek bulunmamaktadır. 2024 yılında 1.588.112.515,44 TL tutarında ödenek iptal edilmiştir. Yıl içinde 4.761.887.484,56 TL bütçe gideri yapılmıştır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	1.084.600.000,00	510.095.382,72	1.064.857,49	509.030.525,23	46,93
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	78.710.000,00	181.542.096,94	11.542,01	181.530.554,93	230,63
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	68.000.000,00	79.706.606,85	0,00	79.706.606,85	117,22
05- Diğer Gelirler	3.370.905.000,00	2.039.764.046,19	607.168,67	2.039.156.877,52	60,49
06- Sermaye Gelirleri	1.755.100.000,00	1.964.144.403,80	257.000,00	1.963.887.403,80	111,89
08- Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler	7.315.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	6.350.000.000,00	4.775.252.536,50	1.940.568,17	4.773.311.968,33	75,17

Buna göre 2024 yılında net bütçe geliri %75,17 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar (%117,22), sermaye gelirleri (%111,89) ile teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%230,63) beklenilenin üstünde; diğer gelirler (%60,49) ile vergi gelirleri (%46,93) beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	327.714.118,31	279.357.018,00	85,24
02- Sosyal Güvenlik Kuramlarına Devlet Primi Giderleri	42.257.070,00	26.578.838,01	62,90
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.804.705.517,00	2.365.529.539,64	84,34
04- Faiz Gideri	8.500.000,00	7.997.496,79	94,08
05- Cari Transferler	279.656.122,60	248.054.517,92	88,70
06- Sermaye Giderleri	2.426.314.415,00	1.607.089.655,14	66,23
07- Sermaye Transferleri	228.523.162,09	227.280.419,06	99,45
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	232.329.595,00	0,00	0,00
Toplam	6.350.000.000,00	4.761.887.484,56	75,00

Buna göre 2024 yılında bütçe giderleri %75 seviyesinde gerçekleşmiştir. Personel giderleri bütçe ödeneğinin %85,24'ü, mal ve hizmet alım giderleri bütçe ödeneğinin %84,34'ü, faiz gideri bütçe ödeneğinin %94,08'i kullanılmıştır.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2023 yılının 2022 yılına, 2024 yılının 2023 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023-2022 Değişim Oran (%) [D=(B-A)/A]	2024-2023 Değişim Oran (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	271.822.291,77	397.467.703,93	510.095.382,72	46,22	28,33
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	33.158.810,62	86.731.172,85	181.542.096,94	161,56	109,31
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	30.831.263,32	111.874.390,65	79.706.606,85	262,86	-28,75
Diğer Gelirler	667.525.555,33	1.163.726.176,00	2.039.764.046,19	74,33	75,28
Sermaye Gelirleri	327.724.240,65	789.378.449,14	1.964.144.403,80	140,86	148,82
Toplam	1.331.062.161,69	2.549.177.892,57	4.775.252.536,50	91,51	87,33
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.552.517,37	798.540,78	1.940.568,17	-48,56	143,01

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2024 yılında gelirler bir önceki yıla göre 2.226.074.643,93 TL'lik (%87,33) artış göstermiştir. Sermaye gelirlerinde 1.174.765.954,66 TL (%148,82), diğer gelirlerde 876.037.870,19 TL (%75,28) ile teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 94.810.924,09 TL (%109,31) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Sermaye gelirlerinde meydana gelen artış satışı yapılan arsaların metrekare fiyatlarının yükselmesi sebebiyle daha yüksek bedel ile satılmasından, diğer gelirlerde meydana gelen artış merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylardaki artıştan ve teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde meydana gelen artış ise kira gelirlerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	79.210.226,27	157.772.012,75	279.357.018,00	99,18	77,06
SGK Devlet Prim Giderleri	11.602.773,82	16.740.972,09	26.578.838,01	44,28	58,77
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	756.746.181,50	1.385.487.037,50	2.365.529.539,60	83,08	70,74
Faiz Giderleri	3.452.651,22	7.940.397,28	7.997.496,79	129,98	0,72
Cari Transferler	89.874.700,13	234.952.192,62	248.054.517,92	161,42	5,58
Sermaye Giderleri	500.761.715,44	973.665.346,48	1.607.089.655,10	94,44	65,06
Sermaye Transferleri	84.555.978,84	103.951.155,94	227.280.419,06	22,94	118,64
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	1.526.204.227,22	2.880.509.114,66	4.761.887.484,48	88,74	65,31

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2024 yılında 2023 yılına göre 1.881.378.369,82 TL (%65,31) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2024 yılında personel giderlerinde 121.585.005,25 TL (%77,06), mal ve hizmet alım giderlerinde 980.042.502,10 TL (%70,74), sermaye transferleri 123.329.263,12 TL (%118,64), sermaye giderlerinde 633.424.308,62 TL (%65,06) ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinde 9.837.865,92 TL (%58,77) artış olduğu görülmektedir. Mal ve hizmet alım giderlerinde meydana gelen artış satın alınan mal ve hizmet maliyetlerindeki yükselişten, sermaye transferlerindeki artış da belediye şirketine yapılan sermaye artışından kaynaklanmaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2024 yılı Faaliyet Gideri 3.439.917.375,26 TL, Faaliyet Geliri 5.563.487.568,25 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 2.123.570.192,99 TL olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Selçuklu Kent Hizmetleri Anonim Şirketi	600.000.000,00	600.000.000,00	100

2	Konbeltaş Anonim Şirketi	700.000,00	9.240,00	1,32
3	Karatay İnşaat Temizlik Sağlık ve Turizm Anonim Şirketi	100.000,00	1.000,00	1
4	Konya Sanat Kültür ve Spor Faaliyetleri Sanayi Ticari Anonim Şirketi	30.000.000,00	4.500.000,00	15

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Selçuklu Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Çerçeve Hesap Planının Genel Yapısı" başlıklı 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali Tabloların Hazırlanması" başlıklı 484 ve "Mizan Cetveli ve Düzenlenecek Mali Tablolar ile Diğer Mali Tablolar" başlıklı 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

- 2) Faaliyet sonuçları tablosu
- 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Verilecek Defter, Mali Tablo, Belge ve Bilgilerin Çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

-İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın "Diğer Belgelerin Verilme Yeri, Süresi ve Usulleri" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, görevler farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi, mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Konya Selçuklu Belediyesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Enflasyon Düzeltmesi İşlemlerinin Doğru Yapılmaması

Kamu İdaresi tarafından 2024 yılında yapılan enflasyon düzeltmesi işlemlerinde hatalı uygulamalar olduğu görülmüştür.

16.12.2023 tarihli ve 32401 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği’nin; (Sıra No:85) (Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinde Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması) “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; Tebliğ’in amacının kapsamdaki kamu idarelerine ait mali tabloların enflasyon etkilerinden arındırılarak raporlama tarihindeki satın alma gücünü yansıtacak şekilde sunulmasını sağlamak üzere uygulanacak enflasyon düzeltmesinin usul ve esaslarını belirlemek olduğu, “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince uygulanacağı, “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4’üncü maddesinde enflasyon düzeltmesinin; parasal olmayan kalemlerin enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutarlarının düzeltme katsayısı ile çarpılması suretiyle, mali tablonun ait olduğu tarihteki satın alma gücü cinsinden hesaplanmasını ifade ettiği, “Enflasyon düzeltmesi işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında; kamu idarelerinde enflasyon düzeltmesi yapılması için içinde bulunulan hesap dönemi dahil son üç hesap döneminde fiyat endeksindeki artışın %100’den ve içinde bulunulan hesap dönemindeki artışın %10’dan fazla olması gerektiği ancak kapsamdaki kamu idarelerinin 31/12/2023 tarihli mali tablolarının söz konusu şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulacağı, ikinci fıkrasında; parasal olmayan ve aşağıda belirtilen kalemlere enflasyon düzeltmesi uygulanacağı,

1. Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı
2. Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı
3. Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı
4. Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabı
5. Arazi ve Arsalar Hesabı
6. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı
7. Binalar Hesabı
8. Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı
9. Taşıtlar Hesabı
10. Demirbaşlar Hesabı
11. Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı
12. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı

Üçüncü fıkrasında enflasyon düzeltmesi uygulanacak kalemlerin düzeltmeye esas tarihlerinin kayıtlara alındığı tarihler olduğu, dördüncü fıkrasında enflasyon düzeltmesi yapılan yıldan sonraki yıllarda enflasyon düzeltmesi şartlarının bulunması halinde önceki yıl enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş kalemlerin taşıma katsayısı kullanılarak düzeltileceği hüküm altına alınmıştır.

Beşinci fıkrasında ise; mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı ile mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabının enflasyon düzeltmesi işlemlerinin, ilgili kuruluşların enflasyon düzeltmesi işlemleri esas alınarak yapılacağı, bu kuruluşlarca yapılan enflasyon düzeltmesi işlemlerine ilişkin belgelerin ilgili kamu idaresine gönderileceği, ilgili kamu idaresinin muhasebe biriminin sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapacağı ve enflasyon düzeltmesi ve sermaye hareketlerine ilişkin kuruluştan alınan belgelerin bir nüshasının muhasebeleştirme belgesine ekleneceği belirtilmiştir.

Tebliğ'in "Enflasyon düzeltmesine yönelik muhasebe kayıtları" başlıklı 6'ncı maddesinde dönem sonu işlemleri kapsamında 698 Enflasyon Düzeltmesi Hesabının kalanının, geçici 1'inci maddede belirtilen durum haricinde 690 Faaliyet Sonuçları Hesabına aktarılacağı, "İlk düzeltme işlemindeki sonuçların aktarılması" başlıklı geçici 1'inci maddesinde de 2023 yılı enflasyon düzeltmesi işlemi sonucunda 698 Enflasyon Düzeltmesi Hesabında oluşan borç veya alacak kalanının ilgisine göre 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının veya 580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabının yardımcı hesabına aktarılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresinin 2023 yılı sonunda yapmış olduğu enflasyon düzeltmesi işlemlerinin nasıl hesaplandığına ilişkin herhangi bir bilgi veya belgenin mevcut olmadığı, 2024 yılında ise taşıma katsayısı yerine yine düzeltme katsayısı veya sabit bir oran ile ilgili hesapların enflasyon düzeltmesinin yapıldığı, Kamu İdaresinin %100'üne sahip olduğu şirket tarafından 2023 yılı enflasyon düzeltmesi işlemleri yapılmış olmasına rağmen bunun kamu idaresinin mali tablolarına yansıtılmadığı, yapılan hesaplamalar sonucunda tespit edilen 698 Enflasyon Düzeltmesi Hesabının kalanının 690 Faaliyet Sonuçları Hesabına aktarılmadığı, dolayısıyla enflasyon düzeltmesine ilişkin tutarın faaliyet sonuçları tablosunda yer almadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki öneriler doğrultusunda enflasyon düzeltme işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresinin 2024 yılı mali tablolarının ilgili kalemleri raporlama tarihindeki satın alma gücünü tam ve doğru bir biçimde yansıtmaması için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Taşınmaz Değer Tespitinin Doğru Şekilde Yapılmaması

Kamu İdaresi mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre değer tespitinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesi gereği, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri; tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlardan maliyet bedel ve rayiç değeri belirlenemeyenler ile orta malları ve genel hizmet alanları iz bedel üzerinden kayıtlara alınmalıdır. Yönetmeliğin, Geçici 1'inci maddesi ile 31.12.2017 tarihine kadar maliyet bedeli veya rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınması gereken taşınmazların emlak vergi değeri ile geçici olarak kayıt altına alınması gerektiği düzenlenmiş, 31.12.2017 tarihi itibarıyla taşınmazların emlak vergi değeri ile kayıtlarda izlenmesi uygulaması son bulmuş ve idarelerin taşınmazlarını maliyet bedeli ya da rayiç değer üzerinden kayıtlarda izlemesi zorunluluğu başlamıştır. Emlak vergi değeri asgari ölçülere göre tespit edilen ve emlak vergisi matrahını oluşturan değer olup gerçeğe uygun değer ya da piyasadaki rayiç değerinin çok altında olan bir değerdir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresine ait taşınmazların emlak vergi değeriyle takip edildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre 2024 yılı bilançosunda tapuda kayıtlı olan taşınmazların değerlendirme işlemlerinin tamamlanarak maliyet bedeli ya da rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınmaması ilgili taşınmazların kurum mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yer Üstü Düzenleri ve 252 Binalar Hesaplarında olması gereken değerleriyle yer almamasına neden olmaktadır.

Kamu İdaresi cevabında 2025 yılı içerisinde güncellemelerin tamamlanarak taşınmaz değer tespitlerinin belirtilen Yönetmelik hükümleri çerçevesinde tamamlanacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların, Yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenmesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği olarak taşınmazların muhasebe kayıtlarının bu değerler üzerinden yapılarak mali tablolarda yer alması gerekmektedir.

BULGU 3: Taşınmaz İcmal Cetveli ile Muhasebe Kayıtlarının Uyumlu Olmaması

Kamu İdaresi tarafından bilançosunda yer alan taşınmaz hesap bakiyelerinin, taşınmaz icmal cetvelindeki tutarlar ile uyumlu olmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt Şekli" başlıklı 7'nci maddesinde; Yönetmelik'in eki kayıt planında yer alan taşınmazların, cinslerine göre hangi formlara kaydedileceği ve kayıtların formlarda yer alan bilgileri içerecek şekilde yapılacağı belirtilmiştir. Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formların daha sonra taşınmaz icmal cetvellerinin hazırlanması amacıyla mali hizmetler birimine gönderileceği, mali hizmetler birimince de bu formların konsolide edilerek Yönetmelik'in ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı hüküm altına alınmıştır.

Kamu İdaresinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği yapacağı kayıtlar için kullanacağı hesaplara Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nda yer verilmektedir. Buna göre; Kamu İdaresinin mülkiyetindeki taşınmazlar için ilgisine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabı kullanılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, taşınmaz icmal cetvelinde üzerinde bina ve tesis olan taşınmazlar, arsalar, araziler, yeraltı ve yerüstü düzenlerine ait değerlerin toplam tutarı 641.378.338,17 TL iken Kamu İdaresinin mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabı toplamının 9.864.839.421,63 TL olduğu, taşınmaz icmal cetveli ile mali tablolarda yer alan tutarların uyumsuz olduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki öneriler doğrultusunda gerekli düzeltme işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından mali tablonun doğru ve güvenilirliğini teminen söz konusu uyumsuzluğun giderilmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Tahsis Edilen Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

Kamu İdaresi tarafından muhtelif kamu kurum ve kuruluşlarına taşınmazlar tahsis edildiği ancak bu tahsis işlemlerinin muhasebeleştirilmesinin hatalı yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi duran varlıklar hesap grubunda "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde; tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerinde, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılacağı; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerinde tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği; taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının kapatılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişine ilişkin 189'uncu maddesine göre de tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedilecektir.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nda da tahsisli taşınmazların muhasebeleştirilmesi amacıyla, 250 Arazi ve Arsalar Hesabının yardımcı hesap kodu olarak "02- Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar"; 500 Net Değer Hesabının yardımcı hesap kodu olarak ise "11- Tahsis Edilen Taşınmazlar" alt kodlarına yer verilmiştir.

Yapılan incelemede, taşınmazların muhtelif kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edildiği, tahsis ile ilgili muhasebe kayıtlarının yapıldığı fakat mizanda yer alan 250 Arsa ve Araziler Hesabının Kamu İdaresinin Mülkiyetinde Olanlar başlığı altındaki Tarla Hesabının kayıtlı değeri 4.121.183,60 TL iken, İdarenin Tahsis Ettiği Taşınmazlar başlığı altındaki Tarla Hesabının 344.063.915,00 TL olduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin tarla niteliğindeki taşınmaz tahsislerini kayıtlı değer üzerinden muhasebeleştirmemesi nedeniyle; 2024 yılı bilançosunda 250.02 Arazi ve Arsalar Hesabı ve 500.11 Net Değer Hesabının olması gerekenden daha fazla tutarda olduğu düşünülmektedir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki öneriler doğrultusunda gerekli düzeltme işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen taşınmazların, mevzuatında belirtilen şekilde muhasebeleştirilmesi ve mali tabloda gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: İlk Madde ve Malzemeler Hesabında Bulunan Tüketim Malzemelerinin Doğrudan Giderleştirilmesi

Kamu İdaresi tarafından ilk madde ve malzeme alımlarında 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabına kaydedilen malların tüketilmediği halde 630 Giderler Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 113, 114, 115 ve 116'ncı maddelerinde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmesi gereken mal ve malzemelerin muhasebe kayıtlarına giriş ve çıkış işlemleri açıklanmıştır.

Yönetmelik'in stoklar hesap grubuna ait işlemlerin açıklandığı 114'üncü maddesinin (4) numaralı bendinde; 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı'nda izlenen tüketim malzemelerinden kullanılmış olanların, muhasebeleştirme işlemlerinin kullanıma ilişkin taşınır işlem fişleri yerine üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede taşınır işlem fişlerindeki çıkışları gösteren onaylı bir liste ile en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebeleştirilmesinin zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı "Hesabın niteliği" başlıklı 115'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemelerin bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, tüketim malzemelerinden kullanılmış olanların muhasebe kayıtlarının; ilgili birimce tüketildiğini kanıtlayan ve üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede (üç ayı geçmemek üzere) taşınır işlem fişlerindeki çıkışları gösteren onaylı bir listeye binaen yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi tarafından satın alınan ilk madde ve malzemenin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedildikten sonra, aynı gün içinde taşınır işlem fişiyle giriş ve çıkışlarının yapıldığı ve 630 Giderler Hesabı kullanılarak giderleştirildiği tespit edilmiştir.

İlk madde ve malzemelerin kayıtlarla giriş yapıldığı gün tüketilmeden çıkış yapılması stokların takibi konusunda risk oluşturmaktadır.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki önerilere gereken hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından satın alınan stoklanabilir mahiyetteki ilk madde ve malzemelerin öncelikle 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmesi, sonrasında ise kullanıldıkça bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydı yapılarak giderleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi

Kamu İdaresi tarafından bazı bilgisayar yazılım lisansları ile satın alınan tiyatro oyunu ve video gibi eserlerin telif hakları tutarlarının 260 Haklar Hesabı yerine 630 Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 210'uncu maddesinde; 260 Haklar Hesabının, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı, 215'inci maddesinde ise; 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının maddi olmayan duran varlıklar hesabı içerisinde yer alan duran varlıklara ilişkin amortisman tutarlarının izlenmesi için kullanacağı belirtilmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğünün Amortisman ve Tükenme Payları konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliği'nde genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin duran varlıklarından hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı, buna ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları belirlenmiştir.

Belirtilen Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinde; Maddi Olmayan Duran Varlıklar için tutarına bakılmaksızın amortisman oranının %100 olarak belirlendiği, diğer bir ifadeyle hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edileceği açıklaması yapılmıştır.

Yine bu Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payının muhasebeleştirilmesi" başlıklı 8'inci maddesinde; ayrılan amortisman ve tükenme paylarının 630 Giderler Hesabına borç, ilgisine göre 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 278

Birikmiş Tükenme Payları Hesabı veya 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmektedir.

Yapılan incelemede, 838.100,00 TL'si bilgisayar yazılım lisans bedeli ve 3.416.526,67 TL'si tiyatro oyunu ve video telif hakkı ödemesi olmak üzere toplam 4.254.626,67 TL'nin 630 Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği, bu durumun Kamu İdaresinin mali tablolarında yer alan 260 Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının olması gereken 4.254.626,67 TL eksik görülmesine sebebiyet verdiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki önerilere gereken hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından mali tablonun doğru ve güvenilir bilgi üretmesini teminen bir bedel karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların anılan Yönetmelik hükümlerine uygun olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Tesis Niteliğindeki Dayanıklı Taşınırın Tesis Makine ve Cihazlar Hesabına Kaydedilmemesi

Kamu İdaresi tarafından taşınır mal kapsamında yer alan kameralı güvenlik sistemi, ses, görüntü ve iletim cihazları ile uzaktaki verileri toplayıp kaydeden makinelerin 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı yerine 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabının niteliğini düzenleyen 194'üncü maddesinde bu hesabın, kurumların faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan büro makine ve cihazları hariç her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentileri ve yükleme, boşaltma, aktarma makine ve gereçlerinin izlenmesi için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesine göre; tesis, bir makine veya cihazın ürettiği enerjiyi, sesi, görüntüyü ve benzerini ileten, dağıtan veya bir makine veya cihazın gördüğü işi uzağa taşıyan ya da uzaktaki verileri toplayan, kaydeden makine veya cihazlar arasındaki düzeni sağlayan, birbiriyle entegre makine ve cihazlardan oluşan, gerektiğinde başka yere taşınabilen ve kullanılamaz hale gelene kadar sanal ambar kayıtlarında takip edilen, çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinde gösterilen sistemleri ifade etmektedir.

31.12.2014 tarihli ve 29222 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Taşınır Mal Kapsamındaki Tesisler ve Detay Kodlarına ilişkin 39 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği’nin “Taşınır Mal Kapsamındaki Tesislerin Kaydedileceği Taşınır Detay Kodları” başlıklı 5’inci maddesinin (c) bendinde; haberleşme amaçlı baz istasyonları ile binalarda kurulu bulunan elektronik veya mekanik telefon santralleri, 253.01.01 İletişim/Haberleşme Tesisleri hesap koduna, kamu binası veya yerleşkesine enerji sağlayan ve taşınır kod listesinin 253.02 kodunun alt detay kodlarına kaydedilenler dışında kalan büyük jeneratörler, 253.01.02 Enerji Tesisleri hesap koduna, kamu binalarında kurulu bulunan kameralı güvenlik sistemleri, personel ve ziyaretçi için turnikeli-kameralı geçiş sistemleri ile balıkçı gemileri, uçak ve tırların takibi için kurulan uydulu takip sistemleri ve uluslararası su yolu gemi trafiği yönetim sistemleri, 253.01.03 Görüntüleme, Bilgi Toplama ve Takip Sistemleri hesap koduna, diğer kodlara kaydedilemeyen tesislerin ise 253.01.99 Diğer Tesis ve Sistemleri hesap koduna, kaydedilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede, binalarda kurulu bulunan elektronik veya mekanik telefon santrallerinin, kameralı güvenlik sistemleri ile personel ve ziyaretçi için turnikeli-kameralı geçiş sistemlerinin 253.01 Tesisler Hesabı yerine 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedildiği bu durumun 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı bakiyesinin olması gerekenden az görünmesine, 255 Demirbaşlar Hesabı bakiyesinin ise olması gerekenden fazla görünmesine neden olduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki önerilere gereken hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından söz konusu taşınırların mali tablonun doğru ve güvenilirliğini teminen 253.01 Tesisler Hesabındaki ilgili alt kodlara kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Muhasebe Hesaplarında Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak İzlenmemesi

Kamu İdaresi tarafından kiraya verilen taşınmazlardan kira bedelleri peşin tahsil edilenlere ilişkin muhasebe kayıtlarının dönemsellik ilkesine uygun olarak kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının niteliğini açıklayan 286’ncı maddesinde bu hesabın, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için

kullanılacağı; 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin işlemleri açıklayan 287’nci maddesinde, gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirlerin, ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirmek üzere bu hesapta izleneceği; 288’inci maddesinde ise, peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına kaydedileceği, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına kaydedileceği, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında kayıtlı tutarlardan ilgili oldukları ay sonlarında gelir olarak tahakkuk ettirilenlerin bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik’in 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı’na ilişkin işlemleri açıklayan 337’nci maddesinde, peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına, gelecek aylarda tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin bu hesaba alacak, bu hesapta kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların dönem sonunda bu hesaba borç, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, taşınmazların kira bedelinin idareye peşin olarak ödendiği, yapılan toplam tahsilat tutarının 600 Gelirler Hesabına kaydedildiği, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına herhangi bir kayıt yapılmadığı tespit edilmiştir. Kayıtların bu şekilde dönemsellik ilkesine uygun olarak yapılmaması mali tablolarda yer alan 600 Gelirler Hesabının, içinde bulunulan yıl itibarıyla gerçek durumu yansıtmamasına neden olmaktadır.

Kamu İdaresi cevabında bulguda önerilerin hesapların kullanılabilmesi için belediye yazılım firmasından güncelleme talep edildiği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından mali tablonun doğru ve güvenilirliğini teminen peşin tahsil edilen kira bedellerinin dönem ayırıcı hesaplarda izlenmemesi muhasebenin temel ilkelerinden olan “dönemsellik” ilkesine aykırılık teşkil etmekte olup peşin tahsil edilen kira bedellerinin dönem ayırıcı hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Kira Sürelerinin İhaleye Çıkılmaksızın Encümen Kararıyla Uzatılması

Kamu İdaresi mülkiyetinde bulunan kiraya verilen taşınmaz mallardan kira süresi 10 yılı aşan taşınmazlarının süre sonunda yeniden ihale düzenlemeden encümen kararı ile süre uzatımı yoluyla aynı kişilere kiraya verildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun “Kapsam” başlıklı 1’inci maddesi ile belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, “Kiralarda sözleşme süresi” başlıklı 64’üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı ve taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin ise aynı Kanun’un 35’inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir.

6098 sayılı Borçlar Kanunu’nun “İkinci Ayırım, Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları” başlıklı kısmının “Uygulama alanı” başlıklı 339’uncu maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerinde de bu hükümlerin uygulanacağı, 347’nci maddesinde, konut ve çatılı işyeri kiralarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az on beş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşmenin aynı koşullarla bir yıl daha uzatılmış sayılacağı, kiraya verenin sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremeyeceği, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya verenin, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi tarafından 2886 sayılı Kanun kapsamında kiraya verilen 97 adet taşınmazın kiralama süresinin 10 yılı aştığı, söz konusu taşınmazların yeniden ihale yapılmaksızın kira sürelerinin uzatıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında söz konusu belirtilen alanlarda gerekli incelemeler yapılarak mevzuatın öngördüğü şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından kira süresi 10 yılı geçen ve encümen kararı ile süresi uzatılan taşınmazların tahliyesinin sağlanması ve 2886 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde bu taşınmazların tekrar ihale edilerek kiraya verilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması

Kamu İdaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların bir kısmının mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbiri ile uyumlu olmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Taşınır ve taşınmaz işlemleri” başlıklı 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiş, buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Yönetmelik'in “Tanımlar” başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi şeklinde tanımlanmış; “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10'uncu maddesinde, kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihi için gerekli işlemlerin yapılması gerektiği; “Kayıt değişikliği işlemleri” başlıklı 11'inci maddesinde ise, kadastro, imar, ifraz, tevhid, cins tashihi, yüzölçümü değişikliği, kat mülkiyeti tesisi, kamuya terk gibi nedenlerle taşınmazda meydana gelebilecek değişikliklerde kayıtların kapatılarak yeni kayıt tesis edilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, taşınmazların bir kısmının cins tashihlerinin yapılmadığı, mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbiri ile uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki öneriler doğrultusunda gereken işlemlerin yapılmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashih işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Taşınmazların Devlet İhale Kanunu Hükümlerine Göre İhale Yapılarak Kiraya Verilmemesi

Kamu İdaresi mülkiyetinde olan bazı taşınmazların ihale yapılmadan encümen kararı ile mevzuatta yer almayan “Yer Ücreti” adındaki gelir karşılığı kiraya verildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceğinden "İhale usullerinin neler olduğu" başlıklı 35'inci maddesinde de ihale usullerinden bahsedilmiş olup bu ihale usullerinin kapalı teklif, belli istekliler arasında kapalı teklif, açık teklif, pazarlık ve yarışma usullerinden oluştuğu, işin gereğine göre bu usullerden hangisinin uygulanacağını bu Kanun hükümlerine göre idarelerince tespit edileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan verilerde 39 adet taşınmazın 2886 sayılı Kanun kapsamında ihale ile kiraya verilmesi gerektiği halde anılan mevzuat hükümlerine aykırı olarak yer ücreti adı altında kiraya verildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında söz konusu belirtilen alanlarda gerekli incelemeler yapılarak mevzuatın öngördüğü şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından taşınmaz kiralama işlemlerinin mevzuatın öngördüğü şekilde 2886 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: Belediyeye Ait Bazı Taşınmazların Meslek Odasına Tahsis Edilmesi

Kamu İdaresi tarafından mevzuata aykırı olarak bazı taşınmazların Esnaf ve Sanatkarlar Odasına tahsis edildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18'inci maddesinde; taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisinin kaldırılmasına karar vermeye meclisin yetkili olduğu, "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde ise; belediyelerin kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği, ayrıca bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işleminin iptal edileceği, tahsis süresi sonunda aynı esaslara göre yeniden tahsisin mümkün olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere tahsis yapılacaklar arasında esnaf ve sanatkârlar odası sayılmamaktadır.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi ile Esnaf ve Sanatkarlar Odası arasında düzenlenen protokole istinaden taşınmaz tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki öneriler dikkate alınarak tahsisin iptali için gerekli çalışmaların başlatılacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından mülkiyetinde bulunan taşınmazların tahsis işlemlerinin mevzuata uygun olarak yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Taşınırın Kaydi Durumu ile Fiili Durumu Arasında Farklılıkların Bulunması

Kamu İdaresinin taşınır kayıtlarının tutulduğu taşınır takip sisteminde yer alan miktarlar ile depoda fiziki sayım sırasında bulunan miktarlar arasında uyumsuzluk olduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk" başlıklı 48'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında, kamu idarelerine ait malların edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı belirtilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin (ö) bendinde taşınır kayıt yetkilisi; taşınırları teslim alan, sorumluluğundaki ambarlarda muhafaza eden, kullanıcılarına ve kullanım yerlerine teslim eden, bu Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre kayıtları tutan, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenleyen ve bu hususlarda hesap verme sorumluluğu çerçevesinde taşınır kontrol yetkilisi ve harcama yetkilisine karşı sorumlu olan görevli olarak tanımlanmaktadır.

Aynı maddenin (ş) bendinde ise Taşınır kontrol yetkilisi: Taşınır kayıt yetkilisinin yapmış olduğu kayıt ve işlemler ile düzenlediği belge ve cetvellerin mevzuata ve mali tablolara uygunluğunu kontrol eden, Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelini imzalayan ve bu konularda harcama yetkilisine karşı sorumlu olan görevli olarak tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in "Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri" başlıklı 6'ncı maddesinin (d) bendinde taşınırların yangına, ıslanmaya, bozulmaya, çalınmaya ve benzeri tehlikelere karşı korunması için gerekli tedbirleri almak ve alınmasını sağlamak ve (g) bendinde de kullanımda bulunan dayanıklı taşınırları bulundukları yerde kontrol etmek, sayımlarını yapmak ve yaptırmak taşınır kayıt yetkililerinin görev ve sorumlulukları arasında sayılmıştır.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresinin depolarında yapılan sayımda örneklem olarak seçilen bazı taşınırın fiili durumu ile kaydi durumunun uyuşmadığı, sayım sonucunda ilgili taşınırın kayıtlı miktara göre eksik veya fazla olduğu tespit edilmiştir. Bu durum bilançoda maddi duran varlıklar hesabının fiili durumu yansıtmamasına sebep olmakla birlikte taşınırın takip ve muhafazasını olumsuz etkileyerek taşınır mal yönetiminin etkili ve verimli yürütülmediğini göstermektedir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki önerilere gereken hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından mevzuata uygun olarak taşınır mal yönetiminin sağlanması için taşınır kayıt ve kontrol yetkililerinin mevzuattaki hususlara dikkat ederek sorumluluklarını yerine getirmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Belediye Sınırları İçerisinde Faaliyet Gösteren Bazı İşyerlerine Ait Vergi Mükellefiyetlerinin Tesis Edilmemesi

Kamu İdaresinin sorumluluk sınırları içerisinde aktif olan işyerlerine ilişkin belediye gelirleri takibinde eksikliklerin bulunduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Konu" başlıklı 12'nci maddesinde belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olduğu, "Eğlence Vergisi" başlıklı 17'nci maddesinde bu Kanun'un 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu, "Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı 44'üncü maddesinde belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Mevzu" başlıklı 1'inci maddesinde Türkiye sınırları içinde bulunan binaların bina vergisine tabi olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Belediye sınırları içerisinde Vergi Dairesi Başkanlığından temin edilen listeye göre faal olan işyerlerinden çevre temizlik vergisi, ilan ve reklam vergisi ve eğlence vergisi mükellefiyeti tesis edilmeyen ve 2024 yılı içerisinde faaliyete başlanıldığı halde Belediye tarafından "İşyeri Açma İzni Harcı" tahsil edilmeyen işyerlerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında Konya Gelir İdaresi Başkanlığından alınmış olunan aktif vergi mükellef listesi ile Konya Büyükşehir Belediyesi numarataj ve adres kayıt verileri kullanılarak yapılan çalışma sonucunda, çevre temizlik bildirimi bulunmayan mükellefler ile ilan reklam bildirimi bulunmayan mükelleflerin kayıtları yapılarak tahakkuk fişleri mükelleflere gönderilmeye başlandığı, eğlence vergisinin konusuna girip tahakkuku yapılmayan işletmelere ise resen tahakkuk işlemi yapılarak tahakkuk fişi ve hesap özeti gönderildiği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından kayıtlarında olmayan işyerleri ile ilgili gerekli incelemenin yapılarak işyeri çalışma ruhsat harcı, çevre temizlik vergisi, ilan ve reklam vergisi ve eğlence vergisi ile ilgili tahakkuk işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: İndirimli Bina Vergisi Uygulamasından Şartları Taşımayan Kişilerin Yararlandırılması

Kamu İdaresi tarafından indirimli emlak vergisi uygulamasından yararlanan mükelleflerin gerekli şartları taşıyıp taşımadığına yönelik incelemenin yapılmadığı, bu sebeple emlak vergisi gelirlerinin beklenenden az gerçekleştiği görülmüştür.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu’nun “Nispet” başlıklı 8’inci maddesinin ikinci fıkrasında Cumhurbaşkanının, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup on sekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²’yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkili olduğu, bu hükmün yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanacağı ve muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hükmün uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. İndirimli emlak vergisi uygulamasına ilişkin oranları belirleme yetkisi önceden Bakanlar Kurulunda iken bu yetki 02.07.2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nın 59’uncu maddesiyle Cumhurbaşkanı’na devredilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, gelirleri kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²’yi geçmeyen tek meskeni olması halinde bu meskenlere ait vergi oranı sıfır olarak uygulanmaktadır.

Yapılan incelemede, indirimli emlak vergisi uygulamasından yararlanan 124 mükellefin birden fazla meskene sahip olduğu, 699 mükellefin ise gelir getirici faaliyetinin olduğu, dolayısıyla mevzuatta belirtilen şartları taşımayan kişilerin bu uygulamadan yararlandıkları tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında indirimli emlak vergisi muafiyet şartlarını taşımadığı halde muafiyet işlemi yapılan 124 mükellef ile 699 mükellefin indirimli emlak vergisi muafiyetleri Sosyal Güvenli Kurumu verileri ve web tapu bilgileri kontrol edilerek iptal edildiği ve mükelleflere tahakkuk fişleri gönderildiği, diğer indirimli emlak vergisi muafiyetleri bulunan mükelleflerin indirimli emlak vergisi muafiyet kontrollerinin devam etmekte olduğu ve muafiyet şartları taşımayanların iptallerinin yapıldığı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından gelir kaybına neden olunmaması için indirimli emlak vergisi uygulamasından faydalananların şartlarında meydana gelen değişikliklerin belirli aralıklarla kontrol edilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: İşyeri Ruhsat Kayıt, Sorgulama ve Takip Süreçlerinin Tamamlanmaması

Kamu İdaresi tarafından sorumluluk sınırları içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet gösteren işletmelerin bulunduğu görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; bu Yönetmelik'in sıhhi ve gayrisihhi işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine dair iş ve işlemleri kapsadığı, "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde; iş yeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye, büyükşehir ilçe veya ilk kademe belediyesinin yetkili olduğu; işyeri açma ve çalışma ruhsatının, bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet gösterebilmesi için yetkili idareler tarafından verilen izin olduğu, "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde; yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılıp çalıştırılmayacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Konya Vergi Dairesi Başkanlığından alınan faal işyerlerine ait listeden örneklem yöntemi ile seçilen iş yerlerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı alıp almadığı kontrol edilmiş olup belediye sınırlarında faaliyet gösteren 65 adet işyeri tarafından iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında her ne kadar işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaya tabi olan işyerlerinde yapılan denetimlerde söz konusu işyerlerinin ruhsat almamaları halinde gerekli yasal işlemlerin sürekli yapıldığını ifade etmiş olsa da belediye sınırlarında faaliyet gösteren bazı işyerlerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet gösterdiği görülmüştür.

Kamu İdaresi tarafından faal olan işyerlerine ilişkin iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin kayıt ve takip süreçlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 9: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Harcından Muaf Olan İşyerlerinin Belediyece Tahsil Edilen Vergilere İlişkin Yükümlülüklerinin Takibinin Yapılmaması

Kamu İdaresi tarafından İşyeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olan iş yerlerine ilişkin vergi yükümlülüklerinin takibinin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun 12’nci maddesinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır. Kanun’un 16’ncı maddesinde ise, vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde, ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından; ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde, ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20’nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, bu verginin tarh ve tahakkuk ettirileceği ifade edilmiştir.

Aynı Kanun’un “Çevre temizlik vergisi” başlıklı mükerrer 44’üncü maddesinde ise, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait tahakkuk eden çevre temizlik vergisinin her yıl emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği belirtilmiştir.

Diğer yandan 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun’un 2’nci maddesinde avukatlık büroları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlik hizmeti veren işyerleri, tabipler, noterler, mimar ve mühendisler gibi bazı meslek grupları işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf tutulmuştur.

Uygulamada, iş yerleri için vergi mükellefiyetleri, İdareye işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak için başvuruda bulunulduğunda tesis edilmektedir. Ancak, yukarıda bahsi geçen

işyeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olan iş yerleri için ise, çevre temizlik vergisi ile ilan ve reklam vergisi mükellefiyeti, bu iş yerlerince bizzat başvuru alan durumlar haricinde tesis edilmemektedir.

Yapılan incelemede, Belediye sınırları içinde faaliyet gösteren 3572 sayılı Kanun'un 2'nci maddesi kapsamındaki iş yerleri için ilan ve reklam vergisi ile çevre ve temizlik vergisi mükellefiyetinin tesis edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında belediye sınırları içinde faaliyet gösteren 3572 sayılı Kanun'un 2'nci maddesi kapsamındaki işyerleri için Konya Gelir idaresi Başkanlığından alınmış olunan aktif vergi mükellef listesi ile Konya Büyükşehir Belediyesi numarataj ve adres kayıt verileri kullanılarak çevre temizlik ve ilan reklam vergisi bildiriminde bulunmayan mükelleflerin kayıtlarının yapıldığı, tahakkuk fişlerinin mükelleflere gönderilmeye başlanıldığı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresince işyeri açma ve çalışma ruhsat harcından muaf olan işyerlerinin tespit edilerek çevre ve temizlik vergisi ile ilan ve reklam vergisi mükellefiyetleri olmayanların mükellefiyetlerinin tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Tahakkuk Eden Bazı Gelir Kalemlerinin Tahsilatlarının Tamamlanmaması

Kamu İdaresi tarafından tahakkuku yapılan gelirlerden bazılarının tahsilat oranlarının düşük olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde; Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek belediye başkanının görevleri arasında sayılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Malî hizmetler birimi" başlıklı 60'ıncı maddesinin (e) bendinde ise; ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

Aynı Kanun'un "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde; gelirlerin ve alacakların tahsili muhasebe hizmeti olarak görülmüş ve muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından sorumlu olduğu, "Gelirlerin toplanması

sorumluluğu” başlıklı 38’inci maddesinde ise; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, aşağıdaki tabloda belirtilen bazı gelirlerin tahsilat oranlarının düşük olduğu ve devreden tahakkuk tutarlarının yıllar itibarıyla artış gösterdiği tespit edilmiştir.

Tablo 8: Bazı Gelirlere İlişkin Tahakkuk ve Tahsilat Durumu

Açıklama	2023'ten Devreden Tahakkuk	2024 Yılı Tahakkuku	Toplam Tahakkuk	Toplam Tahsilat	Red ve İadeler	2024 Yılı Net Tahsilatı	2025 Yılına Devreden Tahakkuku	Tahsil Oranı (%)
Bina Vergisi	108.682.829,07	300.345.470,63	409.028.299,70	261.197.046,74	526.324,36	260.670.722,38	147.831.252,96	64
Arsa Vergisi	26.644.776,67	75.167.110,91	101.811.887,58	65.685.352,40	499.653,18	65.185.699,22	36.126.535,18	65
Arazi Vergisi	98.119,54	270.021,43	368.140,97	207.071,93	5.182,00	201.889,93	161.069,04	56
İlan Reklam Vergisi	2.148.030,90	702.938,57	2.850.969,47	826.872,75	1.869,24	825.003,51	2.024.096,72	29
Eğlence Vergisi	443.588,57	238.346,00	681.934,57	232.002,39	530,00	231.472,39	449.932,18	34
Çevre Temizlik	15.052.272,61	17.872.469,62	32.924.742,23	11.204.124,87	31.298,71	11.172.826,16	21.720.617,36	34
Diğer İdari Para Cezaları	6.944.688,14	7.667.695,21	14.612.383,35	4.937.824,92	0,00	4.937.824,92	9.674.558,43	34
Genel Toplam	160.014.305,50	402.264.052,37	562.278.357,87	344.290.296,00	1.064.857,49	343.225.438,51	217.988.061,87	61

Kamu İdaresi cevabında her ne kadar vadesi geçmiş alacaklarla ilgili belediye icra servisi tarafından ödeme emri belgesi gönderildiği ve haciz işlemlerinin yapıldığı ifade edilmiş olsa da ödeme emri gönderilen ve haciz işlemi uygulanan mükelleflerle ilgili olarak tarafımıza herhangi bir belge sunulmamıştır.

Kamu kaynağının elde edilmesinde görevli ve yetkili olanların, gelirlerin takip ve tahsilini zamanında ve eksiksiz olarak yapmaları gerekmektedir.

BULGU 11: Büyükşehir Belediyesi Tarafından İdareye Aktarılması Gereken Araç Park Yerlerinin İşletilmesinden Elde Edilen Gelirlerin Takibinin Yapılmaması

Büyükşehir Belediyesinin görev ve sorumluluk alanına giren kapalı ve açık otoparkların işletilmesinden elde edilen gelirlerden, Kamu İdaresine aktarılması gereken payın aktarılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun “Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları” başlıklı 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmıştır.

Aynı Kanun'un “Büyükşehir belediyesinin gelirleri” başlıklı 23'üncü maddesinin (f) bendinde; 7'nci maddenin (f) bendine göre tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin %50'sinin ilçe belediyelerinin nüfuslarına göre dağıtılacağı, kalan kısmın %50'sinin ise büyükşehir belediyesinin geliri olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereğince; yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerinin tespit edilmesi, işletilmesi, işlettirilmesi veya kiraya verilmesi sonucu büyükşehir belediyesinin gelir elde etmesi halinde söz konusu gelirin %50'sinin ilçe belediyelerinin nüfuslarına göre dağıtılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Konya Büyükşehir Belediyesince otoparklardan elde edilen gelirlere ilişkin payın Kamu İdaresine aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki öneriler doğrultusunda Konya Büyükşehir Belediyesinden 06.05.2025 tarihli ve 34942 sayılı yazı ile otopark payının Belediye hesaplarına yatırılmasının talep edildiği ifade edilmiştir.

Büyükşehir Belediyesinin görev ve sorumluluk alanına giren yerlerdeki kapalı ve açık otoparkların işletilmesinden elde edilen gelirden ilçe belediyesine aktarılması gereken payın takibinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 12: Bazı Yapım İşlerine İlişkin Yeni Birim Fiyat Tespitlerinde Mevzuatta Belirlenen Üst Sınıra Uyulmaması

Kamu İdaresi tarafından bazı yapım işlerinde gerçekleştirilen iş artışı kapsamında yeni birim fiyat belirleme aşamasında mevzuatta belirlenen üst sınıra uyulmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belirli olmayan işlerin fiyatının tespiti" başlıklı 22'nci maddesinin beşinci fıkrasında, yüklenicinin teklifi kapsamında yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kaleminin bulunması halinde, bu madde kapsamında hesaplanan yeni birim fiyatın; yüklenici tarafından benzerlik gösteren iş kalemi için teklif edilen birim fiyatın, idarece aynı iş kalemi için resmi analiz ve rayiçler de kullanılarak hesaplanan birim fiyata oranı (0,90'ı aşmamak üzere) ile yeni iş kalemine ait resmi analiz ve rayiçler de kullanılarak hesaplanan birim fiyatın çarpılması sonucunda elde edilen tutarı geçemeyeceği belirtilmiştir. Yüklenicinin teklifi kapsamında yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kaleminin bulunmaması halinde ise, yeni birim fiyatın; yeni iş kalemine ait resmi analiz ve rayiçler de kullanılarak hesaplanan birim fiyatın %90'ını geçemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan maddede sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belirli olmayan işler için oluşturulan analizlere yeni birim fiyat uygulanırken benzerlik gösteren iş kaleminin bulunmaması halinde yeni birim fiyatın, yeni iş kalemine ait resmi analiz ve rayiçlere göre belirlenen tutarın %90'ını geçemeyeceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi tarafından bazı yapım işlerinde iş artışına karar verildiği ve artışı yapılacak iş kalemlerinin yeni birim fiyatının belirlenmesinde mevzuatta belirtilen %90 üst sınırına uyulmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında yeni birim fiyatların tespitinde %90'lık üst sınıra uyulacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belirli olmayan iş kalemlerinde yapılan iş artışının mevzuat hükümlerine uygun olması gerekmektedir.

BULGU 13: İhale Dokümanlarında Fiyat Farkı Endekslerinin Net Olarak Belirlenmemesi

Kamu İdaresi tarafından ihale edilen yapım işlerinde fiyat farkı hesaplamasında kullanılacak endekslerin net olarak belirlenmediği görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'na Göre İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esasların 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında Ço, Çn, Do, Dn, Yo, Yn, Ko, Kn endekslerinin Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Alt Sektörlere Göre Endeks Sonuçları Tablosunun ait olduğu sütunlardaki sayılardan ilgisine göre uygun olan birini veya birkaçını ifade edeceği belirtilmiştir.

Anılan mevzuat hükmüne göre idare tarafından ihale dokümanında ilgili endeksler için 2003=100 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Alt Sektörlere Göre Endeks Sonuçları Tablosunda hangi sütun veya sütunların kullanılması gerektiğinin net olarak belirlenmesi gerektiği, ilgili tabloda yukarıda bahsedilen endekslerin her biri için bir genel sütun ve aynı işin detayına göre alt sütunların yer aldığı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi tarafından gerçekleştirilen bazı yapım işi ihalelerinde Esasların 5'inci maddesine göre belirlenen katsayıların yanına aynı maddede yer alan sütun adlarının belirtilmesi gerekirken ilgili sütun veya alt sütun adlarının içinde geçen kelimelere yer verildiği, idari şartname ve sözleşmelerde hangi endekslerin kullanılacağı belirlenmediği ancak uygulamada ilgili endekslerin genel sütunundaki sayıların kullanıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında ihale sözleşmelerinde işin türüne göre endeks adlarının net bir şekilde belirtileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından Esasların 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen sütun adlarının tereddüt oluşturmamak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Yeni Birim Fiyatların Tespitinde Ticaret Odasınca Onaylanmış Yerel Rayiçlerin Kullanılmaması

Kamu İdaresi tarafından gerçekleştirilen yapım işlerine ilişkin yeni birim fiyat tespitlerinde kullanılan yerel rayiçlerin ilgili Ticaret Odası onaylı olmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belirli olmayan işlerin fiyatının tespiti" başlıklı 22'nci maddesinin üçüncü fıkrasında, iş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak oluşturulan analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek; varsa yüklenicinin teklifinin ekinde veya aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında idareye verdiği teklif rayiçler, idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler, ihaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin

sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar, idarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçler şeklinde sayılan rayiç belirleme usullerinden biri, birkaçı veya tamamının uygulanabileceği hüküm altında alınmıştır.

Oda Muamelat Yönetmeliği'nin "Faturaların rayice uygunluğunun onayı" başlıklı 38'inci maddesinde faturaların rayice uygunluğunun onayının; faturaya konu mal veya hizmetle istigal eden en az üç işletmeden belgelendirilmek suretiyle alınacak fiyatların ortalaması veya alınan fiyatlardan birbirine en yakın olanlar dikkate alınarak yapılacağı, onay işleminin fatura asılları üzerine yapılacağı, faturaların tasdikinin, satış yapan ve faturayı düzenleyen satıcının bulunduğu yer odası veya şubesi tarafından yapılacağı, projeye müstenit özel imalatlara ilişkin fatura tasdiklerinin ise bu maddede belirtilen usul ve esaslara göre satışı yapan ve faturayı düzenleyen satıcının bulunduğu yer sanayi odasınca veya ticaret ve sanayi odasınca, bu odalarca yapılamaması ve bu hususun tevsik edilmesi durumunda ise en yakın sanayi odası veya ticaret ve sanayi odasınca yapılacağı belirtilmiştir.

İlgili mevzuatta sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belirli olmayan işlerin fiyatının tespit edilmesine ilişkin usuller belirlenmiştir. Buna göre, yapılan analizde yer alan girdiler için belirtilen yöntemlerden biri, birkaçı veya tamamı kullanılarak rayiç tespiti yapılacaktır. Rayiçlerin tespitine yönelik olarak Şartname'de belirtilen yöntemlerden yerel rayiçlerin kullanılması tercih edildiğinde bunların ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçler olması zorunludur.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi tarafından ihale edilen bazı yapım işlerinde kullanılan yerel rayiçlerin ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki öneriler doğrultusunda Ticaret Odası ve/veya Sanayi Odasından yerel rayiçler alınmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından yeni birim fiyatın tespitinde yerel rayiçlerin kullanılması söz konusu olduğunda, bunların ticaret ve/veya sanayi odalarınca onaylanmış olması gerekmektedir.

BULGU 15: Belediye Şirketinden Yapılan Hizmet Alımlarında Sözleşme Bedelinin Belirlenmemesi

Kamu idaresi ile belediye şirketi arasında imzalanan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşmesinde bedel belirlenmediği görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun “Sözleşmede yer alması zorunlu hususlar” başlıklı 7'nci maddesinde; sözleşme bedelinin, sözleşmelerde yer alması gereken zorunlu unsurlar arasında olduğu, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın “Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır” başlıklı 5'inci maddesinde; asgari işçilik maliyetinin, sözleşme giderlerinin, genel giderlerin, işçilikle bağlantılı aynı giderlerin ve kâr oranının kamu ihale mevzuatı esas alınarak belirleneceği, “Hizmetlerin gördürülmesi” başlıklı 6'ncı maddesinde; personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerin bedelinin tespitinde, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin yaklaşık maliyetin tespitine ilişkin hükümlerine uyulmasının zorunlu olduğu, bu usul ve esaslarda düzenlenmeyen hususlarda Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği eki Hizmet İşleri Genel Şartnamesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Personel çalıştırılmasına dayalı ihalelerde yaklaşık maliyet” başlıklı 10'uncu maddesinde; personel çalıştırılmasına dayalı ihalelerde personel maliyetinin, tarım dışında ve 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş brüt asgari ücret tutarı ile bu tutar üzerinden hesaplanan işveren payı toplamından az olmamak üzere bulunan maliyetlerin dikkate alınarak hesaplanacağı ifade edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında teklif fiyata dahil olacak giderler” başlıklı 78'inci maddesinde ise; personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde birim fiyatlı sözleşme imzalanacağı; ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalışılacak gün ve personel sayısının fazla çalışma yapılacak hallerde ise toplam fazla çalışma saatinin ihale dokümanında belirtileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi ile belediye şirketi arasında imzalanan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşmesinde herhangi bir bedel belirlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarına ilişkin sözleşmenin izleyen dönemlerde mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlanacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından gerçekleştirilecek personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarına ilişkin sözleşmenin mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlanması ve toplam bedelin sözleşmede belirtilmesi gerekmektedir.

BULGU 16: Doğrudan Temin Usulüyle Yaptırılan Yapım İşleri ve Hizmet Alımlarında Hakediş Raporu Düzenlenmeden Ödeme Yapılması

Kamu İdaresi tarafından doğrudan temin yöntemi ile yapılan yapım işleri ile hizmet alımlarına ait ödeme dosyaların içerisinde hakediş raporlarının bulunmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Hakediş raporu" başlıklı 6'ncı maddesinde ihale veya doğrudan temin usulüyle yapılacak yapım işleri ile hizmet alımlarında, sözleşme ve/veya şartname hükümlerine göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin ödenmesinde Yapım İşleri Hakediş Raporu ve Hizmet İşleri Hakediş Raporu'nun düzenleneceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, İdarece doğrudan temin yöntemi ile yapılan yapım işleri ile hizmet alımlarına ait ödeme dosyalarında hakediş raporlarının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki önerilere gereken hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresince doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen yapım işlerine ve hizmet alımlarına ilişkin bedellerin ödenmesinde, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'ne uygun olarak hakediş raporlarının düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 17: Belirli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımlarında Sözleşme Düzenlenmemesi

Kamu İdaresi tarafından doğrudan temin suretiyle gerçekleştirilen bazı hizmet alımı ve yapım işlerinde işin kapsamı belirli bir süreyi ihtiva etmesine rağmen sözleşme düzenlenmediği görülmüştür.

11.07.2023 tarihli ve 32245 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılacak Alımlara İlişkin Tebliğ'in "Alımlara ilişkin uygulama esasları" başlıklı 4'üncü maddesinin beşinci fıkrasında; teslimi, sunumu veya yapımı belli bir süreyi gerektiren alımlarda sözleşme imzalanmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi tarafından doğrudan temin yöntemi ile alımı yapılan belli bir süreyi kapsayan bazı yapım işleri ve hizmet alımlarının sözleşmeye bağlanması gerektiği halde yükleniciler ile sözleşme imzalanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki önerilere gereken hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından belli bir süre gerektiren yapım işleri ve hizmet alımlarında işin idare tarafından belirlenen koşullarda ve özelliklerde yapılmasını güvence altına almak, olası hukuki belirsizliklerin önüne geçmek, işin kontrolünü sağlamak ve tarafların hakları ile sorumluluklarını belirlemek amacıyla sözleşme düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 18: Bütçe Emanetlerinin Ödenmesinde Mevzuatta Belirtilen Sıraya Uyulmaması

Kamu İdaresi tarafından muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda, nakit yetersizliğinden dolayı 320 Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen bütçe giderlerinin ilgililere ödenmelerinin mevzuatta yer alan öncelik sırasına göre yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar” başlıklı 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği; “Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları” başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında ise muhasebe yetkililerinin, bütçe emanetlerini muhasebe kaydına alınma sırasına göre ödenmesinden sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320 Bütçe Emanetleri Hesabına ilişkin “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 249'uncu maddesinde de bütçe emanetine alınan tutarlardan gerek mali yıl içinde gerekse yılı geçtikten sonra yapılacak ödemeler için muhasebe işlem fişi düzenleneceği ve bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödeneceği ifade edilmektedir.

Yapılan incelemede, 320 Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemelerin, yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki önerilere gereken hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından nakit yetersizliği dolayısıyla ilgililerine ödenemeyen ve bütçe emanetlerine alınan borçların muhasebe kayıtlarına alındığı sıraya göre alacaklılara ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 19: Mevduat Faiz Gelirlerinden Kesilen Gelir Vergisi Stopajının Giderler Hesabına Kaydedilmemesi

Kamu İdaresi tarafından vadeli mevduat hesabından elde edilen faiz gelirlerinin brüt tutar üzerinden kaydedilmesi gerekirken net tutar üzerinden kaydedildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Bilanço İlkeleri" başlıklı 8'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; bütün varlıkların, yabancı kaynakların ve öz kaynakların bilançoda gayrisafi değerleriyle gösterileceği, "Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkesi" başlıklı 6'ncı maddesinde gelir ve gider hesaplarının, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsus olduğu; "Gayri safilik ilkesi" başlıklı 39'uncu maddesinde ise gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka Hesabının işleyişinin anlatıldığı 57'nci maddesinde; muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarlarının bu hesaba, tevkifat tutarlarının ise 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan brüt tutar üzerinden 600 Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, faaliyet dönemi içinde elde edilen tüm faiz gelirlerinin net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği, banka tarafından stopajı yapılan vergi tutarlarının 630 Giderler Hesabına kaydedilmediği, bu durumun mali tablolarda 630 Giderler Hesabının olması gerekenden daha düşük görünmesine sebebiyet verdiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki öneriler doğrultusunda gereken işlemlerin yapılmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından Genel Yönetim Muhasebe ilkeleri arasında yer alan gayrisafilik ilkesinin tesis edilebilmesi ve faaliyet sonuçları tablosunun fiili durumu doğru bir şekilde

yansıtabilmesi için vadeli mevduat hesaplarına tahakkuk eden faiz geliri üzerinden hesaplanan tevkifat tutarının ilgili düzenlemelere uygun bir şekilde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 20: Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Yevmiye Kaydı Yapılması

Kamu İdaresinin muhasebe kayıtlarında bazı yevmiye numaralarının boş bırakıldığı ve geriye dönük yevmiye kaydı yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinde muhasebe işlemlerinin, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedileceği; muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresinin kullandığı muhasebe programının boş yevmiye kaydı bulunmasına ve geriye dönük yevmiye kaydı yapılmasına izin verdiği, 2024 yılı içinde yevmiye defterinde 2 adet yevmiye numarasının boş bırakıldığı ve 102 adet geçmiş tarihli yevmiye kaydı yapıldığı tespit edilmiştir.

Boş yevmiye numaralarının bulunması ve geçmişe dönük kayıt yapılabilmesi mali tabloların güvenilirliğinin ve tutarlılığının olumsuz yönde etkilenmesine yol açmaktadır.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki önerilere gereken hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından muhasebe sisteminin gözden geçirilerek, sistemin boş yevmiye kaydı ile geçmişe dönük kayıt yapılmasını engelleyecek şekilde yeniden tasarlanması gerekmektedir.

BULGU 21: Belediye Şirketi Personeline Zabıta Memurluğu Yaptırılması

Kamu İdaresi tarafından doğrudan hizmet alımı sözleşmesi kapsamında istihdam edilen işçi personele fiili olarak belediye zabıta memurluğu görevi yaptırıldığı görülmüştür.

11.04.2007 tarihli ve 26490 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Belediye Zabıta Yönetmeliği’nin “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinin (b) fıkrasında, Belediye zabıtasının; Beldenin düzenini muhafaza eden, belde halkının esenlik, sağlık ve huzurunu koruyan, yetkili organların bu amaçla alacakları kararları uygulayan özel zabıta kuvvetini, (c) fıkrasında, Belediye zabıta personelinin ise Belediye zabıta teşkilatındaki daire başkanı, müdür, şube müdürü, amir, komiser ve memurlarını, (f) fıkrasında da Zabıta teşkilatının Belediye bünyesinde zabıta görev ve hizmetlerini yürütmek üzere 22.02.2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde oluşturulan birimi ifade ettiği belirtilmiştir.

Yönetmelik’in “Kadro ve unvanlar” başlıklı 6’ncı maddesinde; Belediye zabıta teşkilatı personel kadro ve unvanları; Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğe göre belirlenmiş; zabıta daire başkanı, zabıta müdürü, zabıta şube müdürü, zabıta amiri, zabıta komiseri ve zabıta memuru unvanlı kadrolar ile hizmet için gerekli diğer kadrolardan oluşacağı ifade edilmiştir.

Yönetmelik’in “Belediye zabıta kıyafetini kullanma yasağı” başlıklı 35’inci maddesinde, zabıta personeli için bu Yönetmelik’te şekli gösterilen resmi kıyafet ile işaretlerin başka bir özel veya kamu kuruluşu mensubu tarafından kullanılamayacağı; “Geçici görevlendirme” başlıklı 41’inci maddesinde de zorunlu hallerde, belediye memurlarından ihtiyacı karşılayacak sayıda personelin zabıta biriminin sadece büro hizmetlerinde geçici olarak görevlendirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden anlaşılabacağı üzere, Belediye zabıta memurları özel bir amaç doğrultusunda güvenlik görevini yürüten kamu düzeni görevlisidirler. Belediye zabıta teşkilatı görev ve yetkileri bakımından özellik arz ettiğinden, Belediye Zabıta Yönetmeliği’nde zabıta teşkilatı ve zabıta memurlarının görev ve yetkileri, hak ve yükümlülükleri, sorumlulukları ve atanmaları gibi konular özel olarak düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi tarafından doğrudan hizmet alım sözleşmesi kapsamında istihdam edilen 22 personelin zabıta teşkilatında fiilen zabıta memuru olarak görevlendirildiği, görevlendirilen şirket personelinin resmi zabıta kıyafetleriyle görev yaptığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki önerilere gereken hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından zabıta personeli olarak görevlendirilen personelin Belediye Zabıta Yönetmeliği kapsamında bulunan kadrolarda istihdam edilen personelden oluşması, zabıta memuru olmayan kişilere fiilen zabıta memurluğu yaptırılmaması gerekmektedir.

BULGU 22: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

Kamu İdaresi tarafından yetkili sendika ile akdedilen sosyal denge sözleşmesinde mevzuatında yer almayan muhtelif düzenlemelere yer verilmiştir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 15'inci maddesinde, Belediyelerin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceği, ödenebilecek aylık tutarın, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçemeyeceği ve anılan Kanun'da öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenebileceği ifade edilmiştir.

4688 sayılı Kanun'un "Mahalli İdarelerde Sözleşme İmzalanması" başlıklı 32'nci maddesinde; 27.06.1989 tarihli ve 375 sayılı KHK'nın ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabileceği ve bu sözleşmenin aynı Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılamayacağı, bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamayacağı hükmüne yer verilmiştir. Diğer yandan, 4688 sayılı Kanun hükümleri uyarınca 2024 ve 2025 yılları için 7'nci Dönem Toplu Sözleşmenin imzalanması üzerine alınan "Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Mali ve Sosyal Haklar" başlıklı 4'üncü bölümünün "Sosyal Denge Tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinde 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı belirlenmiş; Karar'ın "Genel Hükümler" başlıklı birinci kısmının 1'inci maddesinin ikinci fıkrasında bu

kararda düzenlenmeyen mali ve sosyal haklar hakkında ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre belediye başkanı ile sendika temsilcisinin yetkileri ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlar içinde tespit etmeye yöneliktir. Bu nedenle sosyal denge tazminatı sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında hükümler konulması söz konusu yetkinin aşılması anlamına gelmektedir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi ile yetkili sendika arasında akdedilen ve 01.04.2024-31.12.2025 tarih aralığını kapsayan sözleşmede işe geliş gidiş için servis hizmeti sunulması, çalışanlar için eğitim ve seminerler sunulması gibi hususlara yer verildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında önümüzdeki dönemlerde yapılacak olan sosyal denge sözleşmesinde kapsam sınırlamasına uyulmaya özen gösterileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi ile yetkili sendika arasında izleyen dönemlerde imzalanacak sosyal denge sözleşmelerinde kapsam sınırlamasına uyulması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "Bütçe Emanetlerinin Ödenmesinde Mevzuatta Belirtilen Sıraya Uyulmaması" başlıklı 18 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Taşınmazların Mevzuata Aykırı Olarak Kiraya Verilmesi	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "Taşınmaz Kira Sürelerinin İhaleye Çıkılmaksızın Encümen Kararıyla Uzatılması" başlıklı 1 numaralı bulguda yer verilmiştir.
İşyeri Ruhsat Kayıt, Sorgulama ve Takip Süreçlerinin Tamamlanmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde 8 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Kurum Taşınmazlarının Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Tahsis Edilmesi	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "Belediyeye Ait Bazı Taşınmazların Meslek Odasına Tahsis Edilmesi" başlıklı 4 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Büyükşehir Belediyesinden Otopark Payının Tahsil Edilememesi	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "Büyükşehir Belediyesi Tarafından İdareye Aktarılması Gereken Araç Park Yerlerinin İşletilmesinden Elde Edilen Gelirlerin Takibinin Yapılmaması" başlıklı 11 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Yevmiye Kaydı Yapılması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde 20 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde 2 numaralı bulguda yer verilmiştir.
İndirimli Emlak Vergisinden Yararlanan Mükelleflere İlişkin Gerekli İncelemelerin Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "İndirimli Bina Vergisi Uygulamasından Şartları Taşımayan Kişilerin Yararlandırılması" başlıklı 7 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Bazı İşletmelerin Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatlarının Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "Belediye Sınırları İçerisinde Faaliyet Gösteren Bazı İşyerlerine Ait Vergi Mükellefiyetlerinin Tesis Edilmemesi" başlıklı 6 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Bazı Taşınmazların Yer Ücreti Adı Altında Mevzuata Aykırı Olarak Kiraya Verilmesi	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "Taşınmazların Devlet İhale Kanunu Hükümlerine Göre İhale Yapılarak

			Kiraya Verilmemesi" başlıklı 3 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Belediye Şirketinden Yapılan Hizmet Alımlarında Sözleşme Bedelinin Mevzuata Uygun Belirlenmemesi	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "Belediye Şirketinden Yapılan Hizmet Alımlarında Sözleşme Bedelinin Belirlenmemesi" başlıklı 15 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Taşınmaz Değer Tespitinin Doğru Şekilde Yapılmaması ve İlgili Formların Düzenlenmemesi	2021	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından ilgili formların düzenlenmeye başlanmıştır fakat taşınmazların değer tespiti doğru şekilde yapılmamaktadır. Bu sebeple söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde 2 numaralı "Taşınmaz Değer Tespitinin Doğru Şekilde Yapılmaması" başlıklı bulguda yer verilmiştir.
Bazı İşyerlerinden Alınması Gereken Vergilerin Tahakkuk, Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "Belediye Sınırları İçerisinde Faaliyet Gösteren Bazı İşyerlerine Ait Vergi Mükellefiyetlerinin Tesis Edilmemesi" başlıklı 6 numaralı bulguda yer verilmiştir.
Tahakkuk Tahsilat Oranlarının Düşük Olması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde "Tahakkuk Eden Bazı Gelir Kalemlerinin Tahsilatlarının Tamamlanmaması" başlıklı 10 numaralı bulguda yer verilmiştir.